

במדינה

האגודה הישראלית להיפנוזה יפתח בסוף אוגוסט בחיפה, ומטרת הכינוס היא להחזיר את השימוש בהיפנוזה ככלי-עזר טיפולי לכל ענפי הרפואה והפסיכולוגיה, ולעודד משנתה את הצעת החוק שתגביל את השימוש בהיפנוזה ותאסור על אנשים בלתי-אחראים ובלתי מיומנים להשיג תמש בכלי זה לכל צורך שהוא.

פגשעים

קורבן מועד

מדוע פורצים תמיד לביתה?

של ברוריה אנג'ל בעור ששכניה אמידים ממנה?

ביום הרביעי, באשמורת הבוקר פרצו שורדים לביתה של פנינה

רס"רית ברוריה למה היא?

רוזנבלום, כפתו אותה ושדרו את רכושה.

באותו הערב, כמה שעות קודם לכן, חזרה לביתה ברוריה אנג'ל, אשת יחסייה ציבור של קרן לייב ברוריה אנג'ל התגרשה לא מזמן מבבלה, אמנון אנג'ל, שנזח אותה אחרי רומן ממושך עם עוזרת הבית שלהם, שרה רעני, שאיתה התחתן מייד אחרי גירושו מברוריה. ברוריה חיה היום בגפה בדירה מרווחת בנאות-אפקה.

גרבניילון למזכרת. ביום הרביעי חזרה ברוריה מעבודתה בשעה 7 בערב. כעבור שעה יצאה עם ידיד לאכול במסעדה. היא שהתה מחוץ לבית כשעה, וכשחזרה הביתה בגפה הופתעה למצוא אור בבית.

משכנסה לחדרה שינה מצאה את מגרות הארון זרוקות על הרצפה, וכל החדר הפוך. השטיחים הפרסיים נעלמו, ויחד איתם תכשיטיה וכלייהכסף העתיקים שהיו ברשותה. ברוריה הזעיקה את המיטרה, שהגיעה כעבור שעה וחצי.

בבוקר הופיעו אנשי המדור המרכזי כדי לבדוק טביעות-אצבעות. כשהסי תלקו, סידרה את הבית ומצאה להפתעתה, גרבניילון שהיתה שייכת לפורצים. את הגרב החליטה ברוריה לשמור למזכרת.

אין זו הפעם הראשונה שגנבים מבקרים בביתה של ברוריה, בקומה ראשונה על עמודים. גם לפני ארבעה חודשים התפרצו לביתה וגנבו חלק מתכשיטיה, כסף מזומן וכל המיסמכים. ברוריה תוהה מדוע מגיעים הגנבים דווקא אליה, בשעה ששכניה, שהם אנשים הרבה יותר אמידים ממנה, אינם סובלים. לפי דעתה, יש מי שרוצה להתנכל לה ולרכושה.

למסקנה זו הגיעה, מכיוון שגם בדירה הקודמת, שבה התגוררה, בקומה הרביעית ברמת-אביב, התפרצו פעמיים לדירתה.

אישיהביטוח שאליה פנתה אמר לה — ספק בהומור — שלא משתלם לו לבטח אישיות המועדת לגניבות בתדירות כזאת. ברוריה חוששת להיכנס הביתה, ועברה ביתניים לגור אצל ידיד.

רפואה

תרופה היפנוטית

כינוס בינלאומי להיפנוזה יפתח באוגוסט בחיפה.

האיש בחלוק הלבן ניגש אל פצוע המילחמה בלבנון, שרגלו נקטעה, וסייע לו להרכיב את האזניות של מכשיר ווקמן. הפצוע עצם את עיניו. הוא לא שמע במכשיר מוסיקה, אלא קול מהפנט.

האיש בחלוק הלבן הוא הפרופסור קרל פוקס, נשיא האקדמיה הבינלאומית לפסיכותרפיה. בעזרת 44 סטודנטים, הוא הכין הקלטה שהותאמה למכשירי ווקמן, כדי לסייע לפצועי המילחמה בלבנון.

הפצועים היו מסוגים שונים: כאלה שסבלו מפציעות-ריאה, מקטיעות ומריכוזנות.

שליטה מלאה. שלושה רופאים — ד"ר מוריס קליינהאוז, פסיכיאטר, פרופסור קרל פוקס, גינקולוג, וד"ר רפי קרסו, נוירולוג — החברים באגודה הישראלית להיפנוזה, מנסים להחזיר את השימוש בהיפנוזה ככלי-עזר טיפולי לכל ענפי הרפואה והפסיכולוגיה.

ד"ר קרסו רואה בהיפנוזה אחת מנקודות-ההיפגש שבין הגוף והנפש. לכן, לדבריו, באמצעות גורמים פיסיים כמו הרפיה גופנית, ניתן להגיע להיפנוזה.

ד"ר קליינהאוז סותר את המיתוס שנפוץ בקהל הרחב, כאילו אדם המצוי במצב של היפנוזה נתון כולו להשפעת המהפנט ואינו אחראי למעשיו. רק 10-20 אחוז מכלל האוכלוסיה מסוגלים להגיע למצב של היפנוזה עמוקה, ורק הם מהווים אוניברסיטה מתאימה להיפנוזה בידורית. אך גם במצב כזה מודע האדם לכל התהליך, וזכר אותו ויש לו שליטה מלאה במעשיו.

מאז החל ד"ר קליינהאוז לעסוק בהיפנוזה, לפני 20 שנה, ומאז ייסד את האגודה להיפנוזה לפני ארבע שנים, יותר ויותר אנשי-מיקצוע הכירו בהיפנוזה כבאמצעי טיפולי.

נהוג להבחין בארבעה תחומים עיקריים לשימוש בהיפנוזה כרפואה:

- בעיות כמו לחץ דם, כיב קיבה (אולקוס) ומצבי לחץ וחרדה.
- בעיות כאב. בתחום זה להיפנוזה מקום מאוד מכובד.
- גמילה מעישון ובעיות השמנה.
- בעיות והפרעות נפשיות, כמו כאבי-ראש ומצב-ירוד משתנים.

הפרופסור קרל פוקס, שהוא גינקולוג במקצועו טיפל בנשים שסבלו מבחילות והקאות בזמן ההריון ובבעיות של נשים בקיום יחסי-מין. היפנוזה, לדבריו, גם מקילה על יסוריהם של חולים במחלות קשות ושל גוססים, ומאפשרת להם למות בכבוד ובחיון, ולא בקהות חושים הנגרמת על-ידי המורפיום, שבמיקרים רבים אף חדל לעזור.

לדעתו של פוקס, כל אדם נורמאלי ניתן להיפנוט. הדבר תלוי ברצונו של המהפנט. המהפנט יכול להשתמש בטכניקות שונות של סונסטיות, בהתאם לאישיותו של המטופל. לדוגמה, אדם הרגיל לתת פקודות יתנגד לתהליך של היפנוזה באמצעות מילים.

סכנות הבידור. ד"ר קרסו מספר, כי ניתן להשתמש בהיפנוזה גם לצורכי הרדמה. בשנים האחרונות נעשים יותר ויותר ניתוחים שבהם החולים הורדמו על-ידי היפנוזה, ללא כל שימוש באמצעים אנסטטים. כדוגמה הוא מביא את ניתוח הפרוסטטה שנעשה לפני שנים לנשיא צרפת, הגנרל שארל דה-גול.

שלושת הרופאים מדגישים את הסכנות הכרוכות בהיפנוזה בידורית, שמגמתה להפוך את המהפנט למגוון ונחות. מצב זה של עלבון ונחיתות לא תמיד נעלם כאשר המהפנט מתעורר. באופן בלתי-מודע, הסיטואציה נשארת.

הכינוס הבינלאומי הראשון של

השיניים. מומחית של המחלקה לזיהוי פלילי הציגה לפני השופט תמונות שצולמו מתוך מיקרוסקופ מיוחד, המגדיל את סימני החריצה על הצילינדרים השבורים. כאשר הוצגו התמונות זו ליד זו, יכול היה גם כור להבחין, כי כמעט בכל המיקרים הסימנים זהים.

מה הם מכלכלים את המוח, אמר דויד לסניגורו, "הרי אפשר לקנות ג'בקה כזאת בכל חנות לכלי-עבודה, והן כולן מאותו בית-חרושת. בטח שהסימנים דומים."

אבל המומחית המיטרתית סברה אחרת: "כל ג'בקה היא שונה", אמרה לשופט. היא הביאה ספרות מיקצועית, הזמינה את בית-המישפט לביקור במעבדה של המיטרה והראתה לשופט, לתובע וגם לסניגור דרך המיקרוסקופ המיוחד, כיצד כאשר מניחים את תצלום סימניה של הג'בקה על תצלום מפריצה אחרת, מתמוגגים הצילומים ונראים כתמונה זהה.

השופט הרשיע על סמך טביעת האצבע של הג'בקה את משה הג'ינג'י.

ניתוח משפטי:

ראיות מבוססות על אחד המדעים תופסות יותר ויותר מקום בבית-המישפט. אחרי טביעת-האצבע ומדע הבליסטיקה, באו גם ראיות מדעיות לזיהוי ארימה, צמחים, שערות, דם וזרע, זכוכית, צבע, ועוד ועוד.

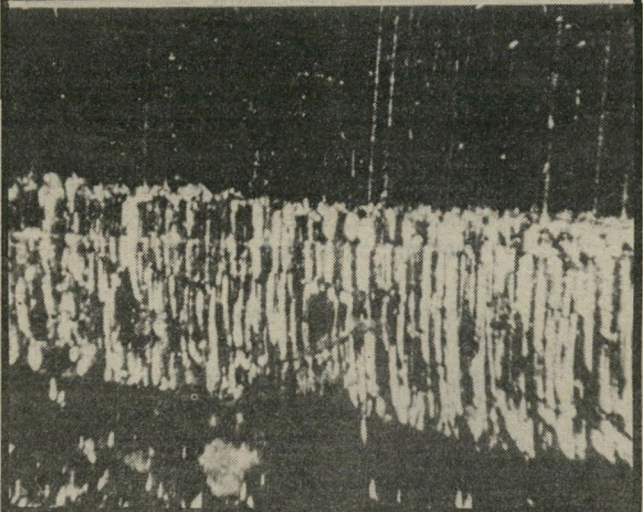
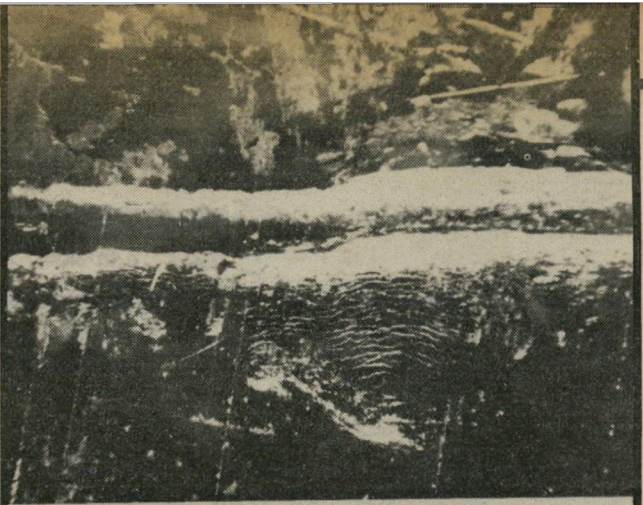
לאחרונה מעסיקה את כתר המישפט השאלה, אם אומנם גם לפל"י אר-פנט יש טביעת-אצבע משלו. הדבר הגיע למישפט בכמה מיקרים. בבית-המישפט בירושלים (ת"פ 12/79 ירושלים, מ"י נגד מלכה ודדעי — לא פורסם) נקבע על-ידי השופט טל, כי מכיוון שהוכחה הטביעה שהשאירה הג'בקה במקומות פריצה אחרים, והיא נתפסה בירי הנאשמים כעת הפריצה האחרונה, הוכח הקשר בין הנאשמים ובין הפריצות הקודמות. הם הורשעו בכל הפריצות.

בתיק היחידי שהסתים עד כה בבית-המישפט העליון, היו הרעות חלוקות. (ע"פ 889/79 משה חמו נגד מ"י) כדעת מיעוט החליטה השופטת מרים בר-פורת כי יש בעובדה שנמצא כלי-הפריצה הזה, אשר הותיר את סימניו בפריצות, כדי להצביע על כך שהנאשם הוא אשר פרץ בעזרתו למקומות שנפרצו.

דעת הרוב, לעומת זאת, קבעה אחרת. השופט שלמה לוינ פסק, כי אומנם הוכח במידה מספקת כי כלי כזה משאיר סימניו זהו אופייניים. אך בית-המישפט חייב להשתכנע, הוא עצמו, בערך הראייתי של הבדיקות, ומכיוון שבאותו מישפט לא שיכנעה אותו התביעה בכך, זיכה את הנאשם. השופטת הדסה כן-עיתו הצטרפה לדעתו של השופט לוינ. היא הדגישה, כי מדובר במדע שהשימוש בו עדיין אינו נפוץ. באותו מיקרה זוכה הנאשם, כיוון שהסניגור, פרופסור דויד ליבאי, טען שלא הובא לפני בית-המישפט כל הליך שבו קבעה המומחית את זהות הסימנים, ועל כן לא יכול היה לחקור אותה על כך.

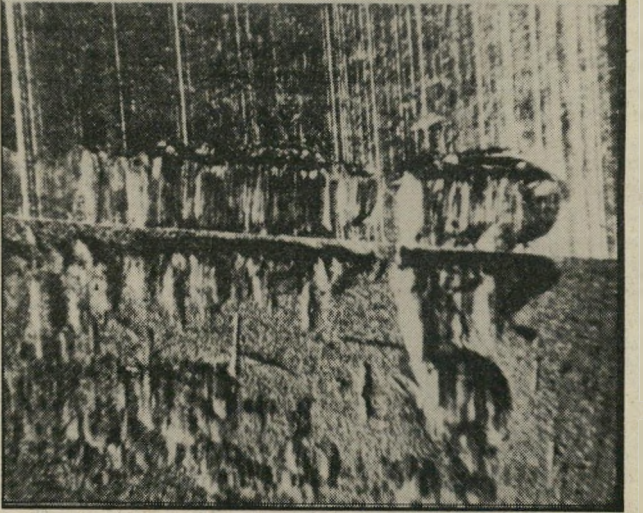
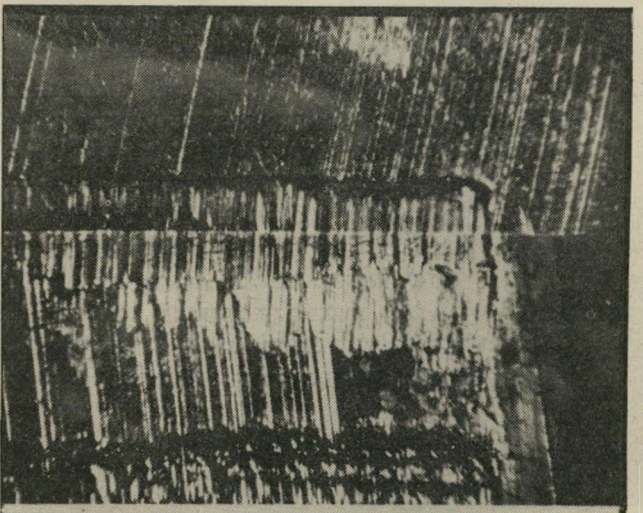
במישפט אחר, לפני השופט חיים דבורין, בבית-המישפט המחוזי בתל-אביב, הסתכנו העובדות עוד יותר. הג'בקה, נושא המישפט, לא נמצאה כלל בירי הנאשם, אולם הוא נקשר על-ידי ראיות אחרות באופן חותך לאחת הפריצות שבה נותרו סימני ג'בקה. סימנים אלה, לטענת התביעה, היו זהים לגמרי לסימנים במקומות הפריצה האחרים. השופט דבורין רחה טיעון זה וקבע, כי אין כלל מקום להשיב לאשמה על הפריצות שאליהן נקשר הנאשם אך ורק על-ידי סימני הג'בקה שלא נמצאה. גם הוא ביסס את החלטתו על כך, שזוהו עדיין מדע שאינו נפוץ. כאשר כלל לא נמצאה הג'בקה, ולא נעשו בה בדיקות מעבריות רגילות, על אחת כמה וכמה שלא יהיה זה בטוח לבסס על כך הרשעה. החלטה זו (תיק פלילי 1115/81 תל אביב — לא נתפרסם) עומדת כעת לעירעור לפני בית-המישפט העליון.

אילנה אלון

טביעות האצבעות של מכשיר הפריצה. מכשיר שיר-פורצים מותיר אחריו על הצילינדר השבור סימנים אופייניים.

שגם הם נדהמו מהמידע הרב ששלפה המיטרה ממקורות סמויים. רק אחרי שהוגש כתב-האישום נגד השניים, שבו נאשמו בפריצה כסכיון ובתשע פריצות אחרות כאיזור, יכלו עורכי הדין לעין כחומר של הפרקליטות. אז התברר להם מי גילה למיטרה את הסודות. הג'בקה, שנמצאה בביתו של משה,

השוואה מיקרוסקופית של סימני מוכיחה, כי בשני המיקרים נגרמו הסימנים על-ידי אותו מכשיר עצמו.